

TELEGRAFULU ROMANU

Telegraful ese de dōne ori pre septemană:
Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se
face în Sibiul la expeditură foiet, pre afara la
c. r. poste cu bani zat'ă prin scrisori francate,
adresate către expeditură. Pretul prenumera-
tiei pentru Sibiul este pre anu 7 fl. v. a.
ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 53.

ANULU XXII.

Sibiul in 7/19 Iuliu 1874.

Incunoscintiare.

Examinele de calificare atât pentru candidaturi de preotie, cât și pentru invetigatorii de la scările poporale, capitaliști și etatieni se voru tine și în anul acesta dela 25—31 Auguste cal. vechiu, — ceea ce prin acăstă se aduce la cunoștința publică spre sciinția și orientare.

Cei ce doresc să se inscriu la depunerea acestor examine, au să astere la Consistorialu archidiecesanu cererile lor instruite în inteleșulu regulamentelor aduse de sinodulu archidiecesanu din an. 1873 (a se vedea actele sinodale an. 1873 Nr. prot. 100 și 101 pag: 157 și 162.)

Sibiul 2 Iuliu 1874.

Dela Consistoriulu archidiocesanu gr. or.

Din Carlovici a sosit scirea telegrafica, ca congresul cu 63 voturi a ales Metropolitul pre episcopul Budei Stoicovici. 7 membri s-au abținut dela vot. Siedintele congresului suntu suspense pâna după urmată decdere a Majestăției Sale.

Prințipele Carolu cu famili'a sea a trecutu dilele aceste prin Transilvania. La gară din Clusiu ne spune „Magy. Polg.” ca a conversat cu primariul cetăției Alecsiu Simon și cu capitanul cetăției Carolu Minorici. A întrebatu despre populatiunea cetăției Clusului, despre numerul deputatilor ei dietali, despre numerul locuitorilor români, despre starea universităției și despre numerul tinerilor români care frecuentează universitatea. Dupa acestea a trecutu conversația la alte obiecte, a atinsu cestiușa junctiunilor drumurilor de feru dela care se ascăptă rezultate favorabile și pentru România și pentru Ungaria.

Cu famili'a principelui mai cătorișă și fratele acestuia Leopoldu. In suita erau ministrui Florescu și Boerescu, domnule de curte, secretarii și servitorimea.

Dintre români din Clusiu n'au fostu nimenea la gara cându a sositu principelul.

Tient'a cătoriei principelui se dice a fi Franzensbad; după alte sciri domn'a va cători la insula Wight in Anglia.

Prințipele Milianu alu Serbiei a fostu in 16 Iuliu n. in Ischl, unde după unele foi a facutu o vizită Imperatului și Regelui Francisc Iosif. Altii sustinu ca domnitorul Serbiei calatoresce incognito.

Imperatul Germaniei a avut o primire pompösa in Ischl. Dupa petrecere de o zi a plecatu mai departe la Gastein.

Din Kissingen a sositu in cursul septamanei unu numeru însemnatu de telegrame, din cari se vede, ca atentatul asupră lui Bismarck a facutu o sensație mare. Bismarck mergea cu trasura deschisă la saline. Din multime a esită unu judecătău și palidu, a radicatu unu terzorul tientindu la capulu principelui. Prințipele a observat și a radicatu mân'a dréptă sa se apere. In acelasi momentu a tunatu pusca, Bismarck lasă mân'a in josu și strigă: „M'a loviti”. Omenii de pre promenada alergă și prindu pre atentatoru, l'u trătescă la pămînt, l'u batu cu pumnii, cu betie, cu unu cuventu, era pre aci sa-lu omore déca nu veneau in graba doi gendarmi și lu scapau din manile multimei.

Bismarck a telegrafat singurul împăratului despre atentat. Săra a fostu la concertul din salonul de cură. Totu atunci i s'a facutu ovatiune cu unu conductu de facile grandiosu, la care ocasiune Bismarck esă pre balconu multiamă multimei pentru simpatiile ce-i pastrădă și dăse, ca atentatul nu a fostu indreptat asupră persoanei sale, ci asupră causei ce represinta.

Atentatorul este unu sodal, de meseria butnariu, din Magdeburg de nascere, membru alu unei reunii catolice din Salzwedel și se numește Kullmann.

Se dă cu socotă că autorii inteligențiali ai atentatului suntu ultramontanii din Germania.

O broșura a aparutu de curându in Poșten de unu autoru necunoscutu.

Acăstă broșura combate sistemul dualistic alu Austriei și documentează ca salvarea și marirea ei depinde numai dela egală indreptătire a naționalităților, care se poate realiza numai prin sistemul federalistu. La statuirea unei bune intelegeri, dice numită broșura, suntu chiamati in prim'a linia polonii, de căcă ei aru abdice de a mai cochetă cu nemții și cu ungurii și de căcă ei, polonii, aru inaugurează o politica consecintă. Spre acestu scop se cere împărtirea Galitiei intre poloni și ruteni, care aru dă ansa la următoarele grupari a naționalităților conformu teritoriilor lor naturale pre care locuescă:

1. Grup'a: Polon'a-Rusa din Galită, Silezia și Bucovina, provoziata fia-care provinciu cu cameră sea provincială in Tesin, Cracovia și Cernauliu, iera totu la olalta cu o camera centrală in Lemburg.

2. Grup'a: Maghiara-slava-germană, care aru constă din Ungaria, Croati'a-Slavonia și Transilvania cu camere provinciale in Zagrabia și Transilvania pentru sasi (?) iera cu altă centrală in Pest'a.

3. Provinciile coronei Bohemie: Bohemia-Moravia și Silezia fia-care cu camera provincială și cu ună centrală in Praga.

4. Grup'a slavilor de sud: compusă din Stiria-Carintia, Carniola-Trieste, litoralele maritime și Dalmatia asemenea cu camere provinciale și cu ună centrală in Laibach.

5. Grop'a germană, cu camere provinciale de adă și cu „Senatul imperial” din Viena a cărui competență să nu fia mai mare decătu acelora-alalte camere centrale din Praga etc.

In fine sfacerile comune sa se desbată și voteze de către delegații singurătăților camere centrale și astfelin, dice autorio, să poată asigură pentru slavi o majoritate precompanionă.

Diarulu maghiar „Hon“ întrebă pre autorul, ca numai are și alte doreri de capu?

Noi înse întrebămu ca acesta să fie Eldorado politicu pentru care se esofeză unii politici de ai nostri că pentru o dogma unică mantuitoră? Multiamă frumosu, căci cu cătu e mai bunu federalismul care sterge pre români cu totulu dintre cei vii?

Scirile din Ispania publicate in dialetele straine dela 4 Iulie, vorbesc despre immortarea maresialului Concha, care s'a facutu la 2 Iulie in presentia maresialului Serano, a ministrilor și a unei multimi imense. Carlistii, concentrati in pozițiile din jurul Esteli, suntu in număr de 38,000, dara se speră a fi ba-

tut de armat' lui Concha, care dispune de 106 tunuri. Carlistii au perdu în dñe de 25, 26 și 27 Iunie 3000 omeni. Cele din urmă cuvinte ale maresialului Concha marindu fără acestea „Mo la ante-garda.“ Unu ofițer radica cadavrulu și-lu apară in contră carlistilor, cari voiau să-lu rapescă; silu inse să-lu parăsescă intervenire soldatii și-lu pusera într-o locu sicuru.

Carlistii au uisit pre ranitii republicani, multor le-au tăiatu nasurile și urechile, iera capetele le purtau in verfurile baionetelor. Aceste crime oribile suntu reprobate de întrăga presa spaniolă. Guvernul a decisă sa oprescă orice represalii din partea soldatilor a căror furia este mare in fața esczeselor comise de inimici.

— Dupa cāte se scriu din Germania diorului Mémorial diplomatique cestiușa Orientului preocupa mai multu de cătu ori cându pre cele trei mai puteri ale nordului.

In cele trei cabinete, se pare a fi dominindu parerea că sa se ia definitiv o hotărâre. Intrevederea imperiilor Rusiei și Germaniei la Ems a datu ocazie unui schimbă de idei asupră acestor subiectu. Se crede ca aceeași cestiușă a fostu agitata și cu ocazia unei visiți marilor duce Constantin la Viena.

— „Fremdenblatt“ publică o telegramă prin care anunță ca a izbucnit o revoluție la Tanger. O intr'onire a consulilor străini a avut locu spre a se concertă asupră mesurilor de luate pentru protegierea conaționilor loru.

— Din Lisabon'a se raportează cu data de 3 Iulie, ca pretutindeni se fac pregătiri pentru serbarea aniversarei triumfului monarhiei constitutionale asupră absolutismului. Serbările voru fi splendide.

Scolasticu.

(X) Domnule redactore! In dñe de 23 ale curenței avoi ocazia a fi prezentu la esamenele scărilelor elementari cu 3 clase din Zernesci, iera in 24 la esamenele scărilelor centrali normali din Brana. Resultatele dobândite de către invetigatorii ambelor scările, respective responsurile elevilor loru au fostu spre deplină mea satisfacție astfelu, ca le aflu demne a se luă o scurtă notită despre densele in stūm. d-vostre dñariu.

Voi incepă a areță mai întâi partile cele bune și voi termină infacișându unele difecți cari le-amu esperiatu in invetimentul scărilelor respective, și o nu defecțu per eminentiam, carele se intempișă in invetimentul, nu numai alu scărilelor amintite, ci in toate scările noastre elementari și chiaru gimnasiiali, reali etc. din întrăga archidiocesa și din întrăga metropolia. Cea dințău impresiune placuta mi causă numeroșa frequentă alu invetigatorilor din diverse comune la esamenele amintite. Interesul acesta din partea domnilor invetatorilor este elu altă, decătu o probă invetatoră despre nesuntile loru de a-si inmultii și chiarifică necontentu cunoștințele și esperințele loru pedagogice.

Intre clasele, cari au escelat la esamenele amintite, in cari s'au distins elevii mai multu, merita a fi însemnată clas'a III din Zernesci sub conducerea dlui inv. B. și clas'a IV dela scările centrale normale din Brana sub conducerea

tră celalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre anu anu 8 il iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime și ieri strene pre anu 12 1/2, anu 6 fl.

Inseratele se plasesc pentru întâia ora in 7 er. sirul, pentru a doua ora in 5 1/2, er. și pentru a treia repetare cu 3 1/2, er. v. a.

d-lui invet. R. Cetirea sigura, accentuarea corecta, distinctiunea propozițiilor principali prin intonare, responsurile loru prompte in o limba placuta, in termini alesi, in diferitele obiecte de invetiment: in istoria, in geografia, in exerciții practice, in fizica și aritmetică, mi servira de o ilustrație fidela a capacitatii și meritului d-lor invetatorilor dela scările amintite pentru progresul elevilor loru.

Dintre defectele, cari le-amu esperiatu la invetimentu, merita a fi relevate 3 și adeca: In scăla din Zernesci propunerea a două limbi straine, germană și maghiara in clas'a III elementara; iera in clas'a IV din Brana propunerea a limbii latine pre lângă cea germană.

O impregnare, ce i face pre elevi sa se lupte cu pre multe și mari greutăți, și sa pierde intru invetarea de limbi straine tempulu celu pretiosu, care laru poate folosi mai mai bine cu studioul limbii materne, cu exerciții practice, seu cu cunoștiile naturale seu cu istoria și geografia patriei.

Cu privire la clas'a III din Zernesci a-șt si de parere sa nu se propuna nici decum două limbi straine, ci numai una, seu germană, seu maghiara, eu a-si fi pentru germană din mai multe considerații. Iera cătu pentru clas'a IV din Brana, suntu de parere ca studioul limbii latine are sa fa cu totulu departatul de clasele normale.

Una sau 3-lea defectu, celu mai notoriu, esperiatu nu numai de mine, ci de alții și alții barbati pedagogi, este invetimentul religiunei după nisice manuale cu totulu necorespondință, numai tempiție de minte.

Studioul religiunei aru trebui sa fie obiectul, care sa petrunda pre totu celelalte, sa fie susținutul invetimentului. Dara cum va poté fi elu acăstă, deacea religiunea se propune intr'un modu secu, dogmatizatoriu, după unu manualu confus in idei și confus in stilu. Cum-va pute să studiu religiunei susținutul invetimentului, umplendu-se capula bietului elevu cu lucruri, cari nu le poate nici celu ce-le propune, nici acelă căruia a se propuna.

Studioul religiunei in clasele populare elementari, că și in scările superioare gimnasiiali, reali etc. aru trebui sa se propuna intr'un modu vio, practic, că viția, nu că cunoști, de căcă nu s'ară fară că sa aiba elevii nici unu manualu.

Manualul aru poté fi numai pentru invetatorii respectivi. Se intielege, că, pentru că religiunea sa poate ajunge acelu scărul subliniu, ce-lu are in vedere, trebuie sa fie tractatul studioului ei, nu din punctu de vedere dogmaticu, ci din punctu de vedere moralu. Dupa cum se propune astazi la noi mai pretotindinea religiunea, ea e pentru scolari moi multo o pătră de scandalu, o pedește simțita progresului intelectualu și chiaru moralu alu tinerimii scolare, ceea ce nu s'ară paré a și coresponditoru principiilor eterne, sante ale maestrului religiunei și moralității Christosu. Dara despre acăstă mai molte cu alta ocazie.

Sa trecești acum la efectul, ce-lu produsera esamenele amintite asupră tuturor celorlor de fată.

Poporul săteniu, barbati și femei, carele era binisioru reprezentata, era în căntări de responsurile filioru și fivelor loru. Pre fetele loru se putea vedea expresă o via bucuria și mulțimea sufletescă.

Dacă nu numai poporul, a cărui judecata în cestiuni pedagogice nu poate fi cunoscută, ci inteligenții chiar, între cari se aflau unele persoane distinse, care modestia nu ne ierătă a le aminti aici, să exprimara în un mod vînător deplină lor multiamita cu rezultatele dobândite în clăsele amintite de ambele comune.

O impresiune multă placuta mi-a cauzat la finea esamenelor cuvintele corespondiente adresate publicului ospitante de către onor. domn parochu în Zernesci C., cuvinte, care sunt din inimă, au petrușu la inimile tuturor.

Apreciate merita a fi și nisuntile stim. d. inspector districtual G. pentru de a desteaști și noștri interesul poporului de sub jurisdicția sea pentru scările, pentru binele, ce resultă din scările. Eșemplul celu bunu alu d-sele, că promovatorul alu causei scolare, sună dorî să-l vedem imitat și de alti doi inspector din alte districte. Contactul imediat cu poporul, nisuntile dlori inspectorii asupra poporului, îi punu în poziție pre domniele lor, de a esoperă rezultate frumosse pre terenul instrucției elementare. Puno accentul pre instrucție a elementare. Scările elementare au ajuns să fie astăzi un'a dintre cestiunile cele mai însemnate, care agită spiritele barbatilor luminati iobitori de binele și progresul omenirii. Starea lor bună sună rea este unu barometru sigur despre capacitatea de viață a cultării sună cultării națiunii, sună despre slabiciunea ei. Scările poporali suntu instrumentul, cu care se cumpăresce greutatea specifică intelectuală și prin consecvenția forță materială și spirituală și valoarea unui poporu că factoru ponderantu în opinione publica generala. În scările poporali se instruiează mass'a poporului, în scările poporali se luminează s'm barele și se fortifică temeiul unei națiunii, — ele suntu prin urmare lucrul principal în opera cea mare de regenerare a unei națiunii; ele suntu fundamentul tuturor instituțiilor superioare; din ele se recrutează elevi capabili pentru gimnaziu, scările reale și comerciale; în scările poporali, elementari și au lăzile acestea ascunse radacinile lor. Se cuvine deci să ne simiu cu totii a respandi prin cuvento și faptă idei salutare între poporul nostru despre necesitatea scărilelor sele, se cuvine să se prelunde dela orice

română cultă binesimilitoriu a-si dă concursul seu, fa-care după putinția, la intemeierea, latirea, întretinerea și infloarea scărelor noastre poporali, că sa nu mai sia cu tempulu nici o comună satesca, nici unu cătun rgmanescu fără de scără și nici unu română sună română fără a sei sa celăsoa, sa serie și sa socotescă. Astăzi cultor' a unui poporu nu se mai măsura după numerul cetăților și după numerul scărelor sele înalte, ci după numerul și valoarea scărelor sele populare, respective după numerul acelor care sciu sa celăscă, sa serie, și sa socotescă. Poporele, care numera mai puțieni individi, care nu sciu sa celăscă și sa serie, suntu cele mai culte, și acelea care numera mai multi individi fără instrucție suntu cele mai inferioare în cultura. Sa ne adoperăm deci cu totii a capacitatea pre poporu despre folosulu ce-lu trage elu dela scără. Poporul român este bunu, intelligent, accesibil multor idei și capabil de multe reforme salutare, trebuie numai să le intelégă treboile numai capacitatea despre pretiul lor, despre binele celu mare ce resultă din trensele. Poporul român a datu probe, că densulu acolo, unde s'a convinsu de folosulu unui lucru, a scrisu cu micu cu mare, a pusu umerul, a creatu asiā dieendum din nimicu, și într'unu tempu fără securu, lucruri mari, care storou astăzi admirarea strainilor.

Dovăda suntu atâtea institute de creștere și lumina resarile într'unu tempu securu dela anii 48 și pâna în dilele noastre în multe comune cetățenesci și sătesci. Dovăda și măretiul edificia communală și totu deodata scolastică din Brani, ce stă să se intrăcu cu multe frumosse edificii cetățenesco.

Nu potu încheia fără a-mi exprimă că as'a ocasiune deplină mea recunoștință tuturor invetitorilor din comunele Zernestilor și Branului și în genere tuturor invetitorilor poporului român, carele are grăuă chiamare a sădă semințele scientifice și moralităției în inimile fragede ale junimei scolare. Voi, invetitorii ai poporului, sunteți, care deschideți portă filioru lui, că sa intre pre dens'a în imperat'ă luminei; voi dati în mâni tinerime scolă, facili aprinse, care sa le lumineze, să poată umbără, fără să se impedece, în intonerecului vieții. Vouă, adeverati reformatori, adeverati regeneratori ai poporului și

omenirei, vouă vi se cuvine deplină recunoștință pentru munca voastră grea pre terenul celu mai spinosu. Nu vea pera reu, ca servitile voastre pentru binele omenirei mai adese ori remanu nitate, nerecunoscute, ba prea adese ori desprețințe. Faptă cea buna, și ce faptă poate fi mai bună decâtua voastră, portă totu-dinu're recompenșă in sine.

Căci ce sentimentu poate fi mai satisfăcatoriu, decâtua convingerea unui invetitor, că din semințele aruncate cu profunzime de densulu resarul pre unu patru roditoriu fructele cele mai bogate ale luminării, ale moralităției, ale binelui și fericirii individului, familiei, poporului și preste lătu ale societăției omenesci.

Diet'a Ungariei.

Budapest'a 8 Iuliu n. (Casăa reprezentantilor) a rezolvită astăzi în desbaterea speciale asupra legii electorale tutu și paragrafulu dintăio. S'a discută și asupra paragrafului 2, dăa rezolvirea lui s'a amanată pre mâne.

Mai remarcabilo din discussiunea de astăzi a fostu înainte de ordinea dilei dialogul între E. Horn și ministrul de finanțe asupra junctionilora române. Horn aminti că secțiunile voru luă la desbatere astăzi după amedi proiectele însemnate, care transpună cea mai însemnată linie de comunicare a Ungariei la societatea drumurilor de feru austriace. Dupa cum spune de regula foile cele mai bune informație, regimul a cedat cu acăsta ocazione unei pressiuni, de ore ce consorțiu respectiv a acordat jumătatea a două din imprumutul de 153 milioane numai cu condiție, că sa se concesioneze linia Temisior'a—Orsiov'a drumului de feru austriaco. Că deputații sa fia orientați în acăsta privindu înainte de începerea desbaterei asupra junctionilora în secțiuni, ministrul de finanțe este rogato să respunde la următoarele întrebări:

1. Este intenția scirea că jumătatea a două din imprumutul de 153 milioane nu este încă depositată săcă consorțiu respectiv n'a datu decâtua anticipație?

2. De este adeverata scirea acă cum are de cugetu să justifice ministrul de finanțe primirea acestor antecipații fără imputernicire deosebită? Cum va aplană densulu procederea sea cu le-

gea de imprumutu și cu legea bugetaria?

3. De nu este adeverata scirea, are ministrul de cugetu să substerna înaintea Casei contractul de imprumutu?

Ministrul de finanțe Ghyczy respondă astfel: Nu sciu, de este corespondentul să nu facu atențu pre ministrul respectiv din capulu locului într'unu casu cându se face o interpelatione într'o cestiune atâtă de remarcabilă și încă într'o astfel de forma cătu satia de o parte din trezor' e cine-va constrinsu să respunda indată. Dealtmintrea acestă nu se poate pretinde în sensulu regulamentului de casa și eu trebuie să me conformez după acestă. Dintre întrebările puse cele două din urma se referescu la modelu cu care s'a exceptuit articuloul de lego XIV din a. c., prin care amu fostu imputernicită sa contragu unu imprumutu. Onor. Casa sa-mi concéda a rezervă respunsulu la aceste întrebări pâna la tempul cându voi avea ocazione să respondu mai pre largu și mai detaiat la acele.

Pentru a dovedi sinceritatea mea și cumea nu ascundu nimicu totusi voi să respondu la o întrebare acum. Într-adeveru lucrul stă astu-feliu după cum se împartășesc din mai multe părți, că adeca consorțiu, cu care me astam în negoțiuri, n'a tinență tempulu de fată destul de favorabil de a face o complanare definitiva asupra condițiunilor cu cari se contrage imprumutul, și acăstă din motive fără considerabile, pre cari fără indoiela le tienu și eu de justificate. Contractările definitive s'a rezervat pre toamă. Este adeverat că pâna atunci, consorțiu a antecipat acele sume, care ne suntu de lipsă dorere! pentru că sa potem sustine bugetulu; relativ la emisiunea definitiva a imprumutului înse se voru tienă abia în lomna conferinție și se va mediloc o complanare.

Trebuiamu să facu acăstă declarație, că sa nu se dică, că amu voită să ascundu lucrul cu intenție și să seducu astu-feliu Casă, ceea ce nici cându a fostu intenție mea, nu e nici acum și nu va fi vre-o data.

Cuvintele din urma rostită de Ghyczy sunt aplaudate de întrăg'a Casa. Horn se declară multiamită cu respunsulu.

Dupa acestă Pachetă și interpelă pre ministrul de comerț, de este aplecatu a sterge libertatea vamale

FOISIGĂ.

Despre arderea cadavrelor (mortilor).

(de Dr. I. Moță.)

Deslegarea unei întrebări importante, pre carea, după cum 'mi e cunoscutu, diurnistică noastră nu o a ventilato de locu sună pre putin, care ocupa și sparge capetele experților din tempulu present, merită deci cu totu dreptulu atenție naștră și a fi adusa la cunoștința publicului român, și a-lu face partașiu la acea idee, care taie atâtă de adeneu în viața seculară, în sanctitatea religiosității și a datinelor lui ereditate.

Tempurile vechi trecute ne arata, cumea atâtă sepultură (inmormantarea), cătu și combustiunea (arderea) cadavrelor au fostu la ordinea dilei, au rivalizat un'a cu alt'a, pâna cându cea din urma a disparutu cu totul. Crestini, jidani, mahomedani, egiptenii și poporele stravechi americane și africane usitau eschisivă sepultură. Arderea mortilor, de dusă numai dela ide'a sublimă a puterii perergative a focului, și trage originea dela germanii cei vechi. Dela ei o au inventat grecii și romanii cei dintăio 4 seculi înainte de Christosu, cei din urma o datăza dela caderea republicei române. Celii, etruschii și în parte și slavii au adoptat și modulu acestă.

Ceausi'a cadavrelor se punea că o reliquia și suvenire săntă în urme de pament, care apoi se ingropau cu o pompare; chiar și adă în multe părți ale Europei și în specia la noi se află atari vase cu cenusia.

Trecutul ne predă arderea cadavrelor numai că unu actu de ritu, care după ide'a de religiune a defterelor popore se manifestă în diverse moduri, prezentele abstrage de totu dela ide'a acăstă, elu privesce cestiunea acăstă numai din punctu de vedere sanitaru, igienicu, economicu, esteticu și chiar și practicu.

Epidemiele cele multe și furibile, ce inunda și devastăza cu atâtă repediune și ageritate letala continentulu European și au băs'a loru principala în sechură cadavrelor.

Pamentul nostru din dă în dă și numai prin putrediușa loru se umple de gazuri și alte materii organice străciușe, care parte comunicandu-se apei, cu care continuu vinu în stingeri, parte evaporație în aeru, se amesteca cu beatură, nutrimentul nostru, și aerul nostru ce-lu respiră.

Dăca ne întrebămu, ce se intempla cu mortii nostri, carii se dau pamentului, afăru responsulu naturală, că ei putrediesc, și putrediușa nu e altu ce-va decât o impreunare a respectivelor corpuri cu oxygenulu, care produce o multime de gazuri irespirable și alte animale microscopice periculoase, care că atari ieră urgează și promovă procesulu putrefactoriu.

Animalele acestea au calitatea, după cum s'a constatat de ajunsu prin experimentele și invențiile mai noue ale invetitorilor și omenilor competenți, de a fi cauza tuturor bolilor lipicioase en-si epidemice.

Sa nu ne mirău nici decum, că afăru aici apă, aerul, pamentul și pu-

trediușa în conecsu un'a cu alt'a, lucrul e pre naturale.

Dăca sapămu o fantană, fia unde, așteptămu să vine apa în dens'a, presupunem cu securitate prezentă unor canale în pamentu cari se cruciază și comunica în toate părțile, nu numai paralelu cu suprafața pamentului, dară și perpendicular cu aerul ce imbraca pamentul. Canalele sună porii acestăi suntu cauza, ca internulu pamentului corespunde cu suprafața lui, ca apă, gazurile substrațe putrediușei vinu în contactu un'a cu alt'a. Asiā e prea usioru de inteleșu, că și apă unei fontani sună rău contiene materiale, care se află în giurulu loru, în vecinătatea loru, și că acele materii imprimata tota polluanti' loru periculoasa apei, și de ore-ce și posibilitatea evaporației și aerului. De aici prea usioru se poate deduce slarea sanitaria a unei populații. Precum dăa cintirimele că locuri de sepultură morților, chiaru în acea măsură, potu și retrădile noastre, gunoiul nostru, aruncatorile noastre de corpuri organice isvoră de boli, de epidemii pernicioase.

Datină noastră generale de a îngropa morții aduce prin urmare o infecție daunăsă a apei, ce o bremă și preparamă tota nutrimentele noastre, și a aerului, ce-lu respiră, de aceea deci să salutămu totu cu entuziasm idea cea mare și epocală, ide'a, ce vrea să-l elupte astăzi terenu în societatea omenescă.

Cintirimele noastre în formă și constituția loru de adă voru perși în locuitorii loru se voră nasce monumente, ce sunt menite a redeschepă memor'ă cătră cei morți și a orașă și înfrumuseta locuri celor vii.

Cintirimele noastre instruite cu atâtă simțiu religiosu și de pietate suntu ocele locuri, care se tradăză de inimice și teribile vis-a-vis de existența genului omenescu, ele suntu sabia lui Domocle, care continua să tientă asupra noastră. Pericolul vecinătății loru nu se simte asiā de tare la noi, că în capitalele cele mari; acolo, unde pre tota diuă se înmormenta o multime de cadavre, unde desvoltarea gazelor și a corporilor organice și latiti, unde procesulu chimicu lucrăza continuu acolo și daunele și periculare se manifestă într'unu modu mai vastu, mai infrișosu. De aceea afăru în orasiele cele mari morburile infectioase endemice.

Nu numai din punctu de vedere igienicu se recomenda arderea cadavrelor, dară și din alu pietăției și esteticiei. Combustia și sepultură în esență loru suntu egale, diferenția jace numai în impreunarea mai înte său mai incetu a corpului cu oxygenulu. Dăca comparăm arderea cu putrediușa, asiā afăru colo simbolulu eternității dñeșcului, iei, imputreciunea — stirvulu. Oare e menită să demna pentru omu, carele e domnul preste tota viață, carele cu ratinea sea, cu intelepciunea sea se apropia de Ddieu, că mai bine sa se imparte, sa lo manance vieni, decâtua sa se arunce, în bratiele flacării curățării? Cine posedă aici simțiu mai noble, mai esteticu, cine comite unu actu de pietate mai sănătă, mai solenă, acelă ce te aruncă imputreciunei și putrediușei, său acelă ce te respectă și te pastrează că o reliquia sacra și scumpă, te osijădă într'o urnă frumosă și te predă că o suvenire dulce posteritatei?

(Va urmă.)

ce s'a concesu in anul trecut pentru cerealele ce se importă din România și Serbia? La acesta interpellione va responde ministrul cu alta ocazie.

Urmări apoi respunsurile la mai multe interpellioni. Ghyczy relevă în respunsulu seu la interpellionea lui Domahidy între altele, că acum pre tempulu secerisului mai potieni că ori cându alta data trebuie să sguduim institutiunile de incasarea contributiunii și că prin acestă vomu preventi mai bine abusurile, deoarecomunitățile și comitatele și voru imprimatornii ce lio impune legea la incasarea contributiunii. De altmîntrenea ministrul va pedepsii aspru ori ce abuso.

Min. de justiția profitându de ocazia binevenita desvoltă în respunsulu seu la interpellionea lui C. Tisza în cauza regulamentului de carceri, că emisala seu nu numai nu contradice legei, ci tiene încă contu deplin de principiile umanităției. Pentru disciplina sa se preingrășea în carcere, mai cu séma la noi, că avem multi punibili și putine temnitoare corespondentorie.

C. Tisza a declarat că nu poate să cuprindă într-un momentu o cuventare atât de extinsă, dară totusi facă unele observații agere contră respunsului pre care nu-lu ia spre scintia. Majoritatea ia însă respunsulu ministrului la cunoștinția.

Casa trecu apoi la ordinea dîlei și începe desbaterea speciale asupră novelei electorale. La titlu: „Proiectul de lege asupră modificării și suplinirei articulului de lege V din an. 1848 și art. de lge II alu Transilvaniei“ Col. Tisza ia cuvântul. Oratorul acceptă titlul, precum și intregul proiect de base la desbaterea speciale, pentru că nu voiesc, că unu parlament nou să se mai întrunească pre basea regulamentului electoralu vechiu. Dupa acestă se descurcă cu o plăie de satire asupră lui Mociari și într-o aplausul ambeilor centre din parlamentu lu sibiciuște cu scorpioni. S'a primis cu aplausu frerelui acelu pasagiu din cuvântare în care dechiară oratorul, că nu va jerfui tientă vietii sele politice, salută patriei, majoritatē din parlamentu și că o opoziție care pune interesele de partidă preste interesele tierei și care nu poate nici sa uite nici sa învețe, nu va ajunge nici odată la majoritatea să nu va aduce nici unu folosu.

Dupa aceasta se primește cu o majoritate prevalenta.

La paragraful primu: „De dreptul electoralu se bucura toti cetățenii indigeni său naturalizați — afara de femei — cari au trecut preste anul 20 al vieții și corespundu cuaclificatiunei statorite in paragrafi urmatori“, Majoros „Stuart Mill alu Ungariei“ pledează pentru a se dă dreptul de alegere și femeilor. Staneșeu sprijinesc, pre cându Szederkényi începe din capitolul sufragiului universalu și propune: fia care cetățenii onestu care a trecut preste 20 ani, sa exercizeze dreptul dă alegere.

Babesiu facându concesiuni propune, sa se dea dreptul de alegere ori și cărui cetățenii care solvesc contrbutiuni de stat, a trecut preste 20 ani și e nepetatu (onesto).

Casa acceptă paragraf la nemo-dicatu după testulu comisiunii.

La § 2, care tractă despre esența dreptului de alegere pre basea „dreptului vechiu“ cere Orbanu pen-tu secu și Gozmanu pentru nobili dreptul de alegere „eternu“.

Fiindu tempulu lare înaintat (2 ore d. a.) se inchide siedintă.

Ordinea lucrărilor

adunării generale XIV. a asociației transilvane pentru literatură română și cultură poporului român ce se va tine la Deva în 10 și 11 Augustu c. n. 1874.

Siedintă I.

1. Membrii asociației, adunati șiindu la 9 ore dimineața în loculu destinat pentru tinența siedintelor, alegu o deputație, spre a invita pre Escol, Seu și presedinte la adunare.

2. Presedintele ocupandu loculu seu, deschide adunarea.

3. Adunarea alege pentru portarea protocolului, 3 notari ad hoc.

4. Se alege o comisioane de 5 membrii, spre a cerceta sotilele și a raporta în siedintă a II.

5. Se alege o comisioane de 3 membrii, care în inteleșulu §§ 6, 8 și 9 din statut, va conscrie pre membrii cei noi, va incasă taxele și le va subministra cassariului.

6. Se alege o comisioane de 5 membrii, care în inteleșulu §-lui 23 lit. f., g. și h. din statut, va prelimina bugetul anului viitor, și-lu va asternă adunării în siedintă a II.

7. Se mai alege o alta comisioane de 7 membrii pentru esaminarea și raportarea asupră altor motiuni asternute adunării gen. din partea comitetului asociației, său a altor dintre dd. membrii ai asociației.

8. Secretariul comitetului, raportează despre activitatea asociației în decur-gerea anilor 1872/3 și 1873/4, precum și despre rezultatele, ce s'a ajunsu pri-trenșa.

9. Cassariul și controlorul, asternu bilanțul veniturilor și speselor anuale, și arată starea materiale a asociației preste tutu.

10. Bibliotecarul raportează despre starea bibliotecii asociației.

11. Presupunându-se, că locările enumerate pâna aci, nu voru absorbi totu tempulu siedintiei, restul aceluia se întrăvintă pentru celierea dissertationilor, subternute de tempuriu la presidiul comitetului.

Siedintă II.

1. Această siedintă se începe cu continuarea celierea dissertationilor re-stante din siedintă premergătoare.

2. Adunarea primesc și desbată raportele comisiunilor delegate în siedintă precedente.

3. Se aducu și se desbatu proiectele și motiunile, ce se facu în privința asociației.

4. Fiindu ca trieniu oficiilor și membrilor de comitetu ai asociației alesi, și respective realesi, la adunarea generală din Naseudu a espirat: pentru acea adunărea gen. procede la alegerea noilor membrii de comitetu și oficiali pentru cei 3 ani urmatori.

5. Se destina loculu și tempulu cele mai de aproape adunări generale.

Sabio in 23 Iunie 1874.

Comitetul asoc. trans. pentru literatură și cultură poporu-Transilvania. Lui română.

Petitionea grecilor.

Dle ministru alu coltelor și instr. publ.! În secolulu trecut forte multi straini se asediara în Pest'a, cari ameșurat poterilor loro, prin laborea și averea loro au contribuit la arediarea continua a urbei, sub scutul legilor Ungariei și pre lângă semtiul amicabilu alu locuitorilor în privința religionei s'a semitut totu mai bine, privindu mereu tița acestă de patria loro, și au stabilitu aici permanente scoculariele loro; aici și-au dosvoltat familiile, aici și-au crescut copiii; — cu unu cuvânt: se prefacura in cetățenii acestei patrie.

Dintre strainii colonisati mai mulți erau greci și asiā numitii macedo-romani din Turci'a și Greci'a, cari aducendu cu sine semtiul religiosu alu parintilor, se alaturara comunității bisericesci Ilirice, său acum serbe, că la atare, care laudă pre Ddieu după ritulu bisericiei grecesci ortodocse, și asiā și potura imprimă lipsile susținute in cultivarea credinței parintilor loro.

Dara nu presie multu sporindu ave-re, și înmultindu-se numerulu loro, semtiu lips'a de a-si face biserică, după cum facura fratii loro de unu sânge din Comaromiu, Jaurinu, (Arrabon'a) Albă-Regi'a, Kecskemét, Crisul-mare, Vatu. Asiā s'a intemplatu ca în 18 April 1788 greci și macedo-romani locuitori în Pest'a se unira, că despindu-se de

eclesiă ilirica și-si edifice biserică in care cultulu divinu precum töte ceremoniile bisericesci sa se tiene eschisivu și pentru totu-deon'a în limb'a loru mater-na (?) în limb'a greca. Pentru realizarea acestei decizionii cu subscríerea: „toti locuitorii de naționalitatea grecească din Pest'a“ petitiunara în 6 Nov. 1788 la locotenentia reg in care dechiară, că de óre-ce in eclesiă ilirica, de care s'a tienut ei, cultulu divinu nu se servește decât numai in limb'a ilirica, iera ei parte cea mai mare afara de limb'a greca nu pricepu altă limbă voiescu a ei din singur eclesie ilirice și ceru permisiune a-si edifică biserică și a se constitui in eclesia separată.

In 18 Dec. 1788 petitionea se transpusă la comitatul Pestei, și după ce s'a ascultat în privința acestăi și episcopulu gr. or. din Bud'a, precum și senatul orbei lib reg. Pest'a, care fusese însarcinat cu investigarea — Judele primarii alu urbei Pest'a ascultandu pre cei interesati — înaintea preotilor — raportul despre rezultatul precum și petitionea au subternut la locotenentia r. care în 27 Nov. 1789 dăde în principiu concesiunea pentru edificarea bisericii.

In raportulu, pre bas'a cărora locotenentia dăde concesiunea edificării bisericii — raportorul jude primariu alu Pestei dechiară, că de-si între suplicantii cari doresc nouă eclesia suntu reprezentate trei naționalități, anume grecii, macedo-romani și bulgarii, totusi înaintea preotilor loro facura acea invocă, că in biserică loro de sine statutoria și separata cultulu divinu „totu-deon'a“ sa se tienă in limb'a greca.“

Adnesam sici consemnatia acelor 179 familii cari petitionara dintr-un inceput pentru înființarea nouei comunități bisericii.

In clasulă conscrierei acestei se reamintesc, că in nouă edificandă biserică cultulu divinu sa se celebreze in limb'a greca.

Pre lângă condițiunile acestei petitionantii se deobligara a suporta töte sarcinile pentru zidire și construirea bisericii, și anume grecii au sucursu cu 32,464 fl. 20 xr. iera asiā numitii macedo-romani cu 17,401 fl.

Planul înființării nouei comune bisericescă intempiu indata la inceputul opuselui din partea episcopului serbu.

Bas'a acestei opuselui era incompatibilitatea basata pre divergintă caracterului poporilor de ambe naționalitățile principali unite spre înființarea eclesiiei, incompatibilitate profetă inca de atunci.

Adnesam declaratiunea eppulu Stratimiroviciu subternută la locotenentia reg. în 6 Martie 1789, prin care nu numai contestă necesitatea zidirii bisericii separate, dară importindu pre suplicantii in mai multe naționalități, adaugă că de-a ei nu se potu intielege cu asiā numitii rasciani, e de sigur, că nu preste multu se voru nasce între ei imprechări din punctul de vedere naționalu.

Din asemenea cau procede si metropolia din Carloveti, cându în declarațione din 4 Maiu 1789, solicită opoziționea la zidirea bisericii, și refusarea petitionei.

Totu din acelu incidentu eppulu Stratimiroviciu o declaratiune nouă in 30 Aug. 1789, in care pune pondul principale pre deshinăriile ce se voru escă între aliații cei noi.

Aceste era prospekte triste pentru consolidarea nouei comunități bisericii, compuse din elemente deschilințe; cu atât mai triste, că la inceputu se facura unele experimentări ca subscriși, cari oferise daruri pentru zidirea bisericii, nu preste multu le retrasera; precum documenteză p. 9 din raportulu eppulu Stratimiroviciu.

Dara parintii in insufletirea loro cătra scopulu santo, aveau acea credința, că ideea sublimă va înlatură töte pasiunile marsiave, și se alipira cu tota ardore a susținutilor loro, și lucrara cu energie duplicată pentru realizarea aceleia.

Le-au și succesu a înlatură obsta-cele esteriore dinaintea realizării scopu-

lui și Majestatea Sea pre calea locotenentiei prin rescriptulu seu din 27 Nov. 1789 sub Nr. 45027 permise greciilor a petitionanti in principiu sa zidă biserică și sa-si tienă parochu separat, cu condițiunea, că planul și spesele sa se prezinte înainte: — iera din partea locotenentiei in 32 Ian. 1790 fu permisa definitivă daspartirea de către biserica ilirica, zidirea bisericii greci separate și constituirea comunităției bis. greci separate.

Dobândindu petitionanti concesiunea zidirei bisericii separate, nu întârziara să-o efectue. Asiā nu preste multă castigăra fondul de acum sub Nr. 50 pre maloul inferior alu Dunarei, din stradele postă-vechia și a porumbului împreună cu edificiul de pre fondu in care improvisează o capela, in care cultulu dăiește și töte ceremoniile se celebră de preotu grecu numai in limb'a greca; după acea incepura clădirea bisericii, și nu preste multă o-si edifică, in care cultulu dăiește și töte ceremoniile făcute eschisivu in limb'a greca conformu invioile lor, a concesiunei și a ordinării supreme.

Asiā dăra numai sub numele grecu, numai in numele grecu și pentru limb'a greca se dăde concesiunea pentru despartirea de către Iliri, pentru zidirea bisericii separate, și pentru înființarea eclesiiei independente; macaro ca între petitionanti fusera și macedo-vlachi.

Dara nici nu s'a potutu intemplă altcum, de óre-ce Vlachi de atoncea din Pest'a, cari acum se numesc „romani“, nici n'a fostu cunoscute: iera Macedo-Vlachi, precum atunci se tine, asă și astăzi se tien de greci, de celu mai frumosu exemplu spre acestă servescă comunitatea bis. gr. or. din Vien'a, a cărei membri de-si suntu Macedo-Vlachi, totusi nu s'a numit și nici se numesc altcum decât greci, precum și biserică lor este greca. Nici — in biserică nici in școală nu s'a servit și nu se servesc de alta limbă, de cătu numai de cea grece; — precându acei Vlachi, cari astăzi se numesc români, — întru adeveru se numesc Kara-Vlachi, — Vlachi și greci.

Macedo-Vlachi adeca români (Vlachi) n'au litera proprii scrierile, și precum in patria loru (Macedonia) asiā pretotindenea unde trăiesc in școalelor loru învăță limb'a greca, in bisericile loru cultulu divinu și ceremoniile se celebră eschisivu in limb'a greca; in töte afacerile loru comerciale de corespondință, in facerea chisovelor și in alte procederi si afaceri oficioase se servesc numai de limb'a greca; — limb'a, care o vorbește in cerculu sămiliu și uno amestecu din mai multă limbă, dara in cea mai mare parte consiste din limb'a greca, iera cu limb'a româna Kara-Vlachi nu e rudita de felu căci pre acestă Macedo-Vlachi nici o intileagu.

Ba după documentulu alaturato sub 14% ei, precum parintii și strămoșii loru nu s'a servit de alta limbă decât de cea greca, asia dăra nu se potu număra la alta rasa, decât numai la cea greca.

Prin urmare numai acestia și atari Macedo-Vlachi au fostu cei ce s'a primisit de către grecii despartiti de Iliri, și cari au edificat biserica greca și au înființat eclesia greca.

De aici urmează, că in documentulu facutu cu ocazia depunerei fundamentului, precum și in alte documente este expresu cu cuvinte, a căroru inteleșu nu se poate trage la indoială, că numai greci și Macedo-Vlachi s'a unitu într'o eclesia.

Depunendu-se fundamentulu bisericii grece in an. 1791 se face inscripționea și in pietre fundamentale: ca biserică această este zidita de naționala greca și Macedo-romana, ambe de aceea-si confesione.

In 1802 facura contractulu, in care la punctul primu se anunță, că preotii „in administrarea darurilor și a sacramentelor și in töte ceremoniile în datinat la cultulu dăiește sa se servescă de limb'a greca, de limb'a, de care

s'au servit parintii si strămosii ambelor naționalități atât în causele bisericesci, cât și în cele politice, și de care s'au servit până în sfârșit. Si că să facă și mai evidentă divergența între Macedo-Vlachi și alii Vlachi în privința limbii, cu această ocazie, când se prezentă asupra nămirei unor alii doile preoți, nimic nu i-a plănit prin minte să cugete la alta limbă în cultul divin, de către la limbă greacă, pentru acesta să și stipuleze precum, că preotul vlach trebuie să fie de origine Macedo-Vlach. Cu un cuvânt: înaintarea eccliei, de către limbă oficială fu statutorita prin contractul cea greacă.

(Va urmă)

Mesagiul maresialului Mac-Mahon.

Cându d-vosă prin legea din 20 Noiembrie a-ti incredintatuit poterea executiva în mâinile mele pre siepte ani, a-ti voitut sa puneti mandatul meu afară de marginile oricărui atacu, a-ti voitut sa dati o asigurare intereselor, care este necesara să care prin institutiile cele precare nu se poate ajunge. Votul adunării naționale mi-a impus mari indatoriri, pentru care am să respondu înaintea Franciei să dela care nu me potu subtrage sub nici o impregnare; acestu votu mi-a datu drepturile de cari me voi servî totu deună spre binele tieri. Poterile ce mi le-ati acordatut mie au o durată anumita. Increderea d-vosă le-a facutu nerevocabile. Prin acea, ca d-vosă mi-ati determinat aceste imputerniciri, a-ti voitut totu odata sa ve marginiti dreptul de suveranitate. Aceste potestăti, a căror terminu nu se poate prezcurta, le voi intrebuintă că sa le aperu eu medilōele cu cari suntu investituri prin legi.

Astu-feliu voi corespunde acceptării să vointie adunării, care punendu-me pre siepte ani în fruntea regimului, a voitut sa creeze o potestate tare, durătoare și respectată. Legea din 20 Noiembrie inse va trebui sa se completeze. Adunarea, care a promis a oferi potestătilor medilōele necesari, nu poate sa cugete că sa abdica de indatorirea sea. Dens'a sa-mi concéda astăzi a-i reimprospătă în memoria acăstăi în mod urgent, să a pretinde o repede implementare. Tiér'a doresce o organizare a potestătilor publice și acăstă organizare va fi unu gagiu pentru stabilitate! Cestiunile rezervate trebuie decise. Amenările prin prolungirea ne-sigurantiei voru impede că lucrările să voru periclită bună stare. Patriotismul adunării nu se va obosi de indatoririle ce suntu inca de implinitu. Ea va dă tieri ce-i detoresce să ce această pretinde. În numele intereselor celor mai mari ve conjuru sa ve indepliniti opera și sa consultati fără intardare cestiunile cari nu potu sa remana să mai depare nedecise.

Cu aceeași responsabilitate inse va imprimi adunarea să guvernul să te ce li se voru impune. Cea mai imperioasă datorintă inse constă în acea, că prin institutiuni anumite sa se asigureze tieri: pacea, siguritatea și liniscea de care are lipsă.

Eu insarcinezu pre ministrii mei că fără intardare sa facă cunoștința comisiunii constituunale punctele pre care credut a se basă mai cu preferință.

Cincu-mare, în sfârșit de St. Petru și Pavel.

Parastasul sfârșitului Apostoli Petru și Pavel, se serbează în opidulu nostru și giuro cu deosebită solemnitate, putem dice cu adeveratul cuvenit, de toti creștinii comunei noastre bisericesc. — În prezentă dilei acestei îngeminate se adunara creștinii cu totii, micu și mare dela lucrurile de câmpu, la care petrecu cu septembrie, luându parte la serviciul divin de dimineață și la săntă liturgie, că să multiamăcesc creatorului

pentru lăute darurile reversate asupra oamenilor economilor de câmpu.

Comitetul bis. tienendu contu de acăstă impregnare, să a vedea indemnitatea transpunere celebrarea parastasului anual pentru oihna eterna a Marelui Archiepiscop și Metropolită Andrei, de pe Dumineca din 16/28 Iunie a. c. pre sfârșitul SS. Apostoli Petru și Pavel, că creștinii nostri cu totii să poată lua parte la acestu actu funebrale intru o haină în Domnul a repausatului Archiepiscop și Metropolită Andrei.

La sfârșitul campaniei alergării creștinii nostri piosi cu totii la săntă biserică, că cu ocaziile serbarei SS. Apostoli să verse lacrimi de recunoștință pentru marele nostru Arhipastor, care ne-a iubit pre noi că sună adeverat pastorul sofletescu radicandu-ne din starea cea deplorab la la acela nivelu de a putea mai osioru înaintă în cultura și civilizație, cu cele-lalte națiuni sorori din scumpă noastră patrie.

Dupa seversirea săntei liturgii se puse din partea președintelui comitetului icona reposatului Metropolită Andrei pre mese lângă coliva și să a inceputu apoi serviciul funebral.

Ambii preoți asistă la serbarea acestui parastas, la a cărui fine presedintele comitetului d. M. B. după o scurtă introducere au reprodosu cu voce înaltă și cu ochi plini de lacrimi esențială cunventare funebrale tenua în 16/28 Iunie a. c. cu ocazia parastasului anual de Par. Arhimandrită și Vicarul archeiepscop Nicolau Popescu în opidulu Residenței mormontului Marelui Archiepiscop și Metropolită Andrei Barou de Sia-guna.

Aceasta cunventare a petrunsu animale evlaviosilor nostri creștin asiatici de tare, incătu multi lacremile nu le mai poate suprime de pre satia, care la finea cunventării să a potentiatu cându să rostitu roagăciunea:

„Iéra tu parinte Andrei, tu anguru din ceriu tramis pre pamentu pentru binele omenei, primesc acestu obolul micu alu nostru, fiindu convinsu, ca vine din animale cele mai sincere.

„Tu nu credi! Asiatic de tare Te-ai desgustat lumea nostra?

„O! mare Andrei! Spiritul Teu plănează asupra noastră, uita-te să vedi multimea fiilor Tei sufletește cum plangu după Tine. — Uita-Te Parinte, ce doliu mare, ce rana afundă, ne infipse mórtea Ta prea temporie! Dara bucura-to totu odata, prea ferice Andreie, în ceriu cu angerii, căci semenița aruncata de Tine, a cădiu pre pamentu bunu, ea va aduce fructe bune, fructele dorite de Tine. — Fii siguru Parinte sănătate, „ca nu te vomu uită, nu, nu vomu uită în veci pre prea demnului nostru Archiepiscop și Metropolită Andrei celu Mare.”

Cu acestea parastasul anual pentru fericitul și neuitatul Archiepiscop și Metropolită Andrei Barou de Sia-guna să a finit, aratandu-se la dorința evlaviosilor nostri creștin icona cea mare a înaltu defunctului, căci săptămăni au avut norocirea de a-lu cunoscere pre Esențială Sea în persoană.

Incheiamu dle redactoru aceste renđuri cu expresia și repetită noastră dorință, că ven. Cons. arch. sa binevoiésca a face dispozitivul necesari, că portretul „Marelui Andrei” să se distribue tuturor bisericelor noastre cu unu preț moderat și într-un formatu covoinciosu; precum și a mecenatului bisericei noastre a fericitului Emanuil Gojdu.

Precum să a serbatu parastasul anual în Cincu-mare, cu acea solenitate și pietate să a celebrat și în giurul nostru.

Varietăți.

— Conferinția sanitara internațională din Viena a inceputu siedintele sele. În una din siedintele să a discutat, de către Indiă este sorginta epidemiei colericice, reprezentantul Englezerei a sustinutu

ca acăstă nu e constatau și ca prin mesurile luate să a imputenatul reulu acolo; iera d no Hirsch, profesor al Universității din Berlinu, a sustinutu din contra că Indiă este vatră epidemiei colericice, că de acolo se strage epidemii colericice.

Conferința să a pronuntatua că numai în Indiă cholera este endemică și ca de acolo se aduce și în Europa.

D. Dickson, reprezentantul englesu a datu asigurări despre mesurile sanitare ce să a luat in Indiă spre a se impună reulu.

Membrii conferinței au fostu invitati la 6 Iulie la un prânz la imperatul.

* Ordine nouă pentru reseristi. Dlu ministru pentru apărarea tieri a creatu o ordine nouă în privința convocării reserivistilor pentru armata la exercitie în arme pre anul curint. În locu de a se convoca reserivistii cari aru urmă după 1, 3 și alu 5-le anu de rezerva se voru convoca la exercitie de tómna pre anul cur. reserivistii din a 2, 4 și 6-le anu de rezerva, astfelui incătu de astă data vine rendul la aceia, cari să așteatutu in anii 1869, 1867 și 1865.

De ore-ee inse reserivistii convocati pre anul trecutu să a demisut din cauza colerei dominante cu acea observare, ca nu se voru mai convoca spre a indeplini exercitie netenute, asiatică aceia trebuie spre a delatură ori-ce dificultate, bine informati din partea deregatorielor politice, ca schimbându-se ordinea de convocare pentru reserivistii, convocarea de estu tempu nu e a se privi că o indeplinire a exercitierilor suspendate din anul trecutu, ci că incep utu unei ordini noi — turnus nou.

* Avisu. „Procedură cărtice funduarie“ de Grigoriu Tamás Miculescu prin asignație postale se poate procură deadreptul dela autoru din Sioncă-mare.

(+) Petru Manu, consiliariu reg. de finanțe in pensiune, cu soci'a sea Eufemiu Manu nascuta Piposiu in numele loru, a nepoatei loru Eufemiu Catonă și a celor mai apropiate consanguenii și alini ai loru, cu anima frântă de durere anuncia tuturor amicilor și cunoscătorilor, cumca multu amată loru fiica respective mama, nepoata și verișoară, Eufemiu Manu, vedova după Georgiu Catonă, fostu avocat și inspector alu dominiului metropolitan gr. cat. din Blasius, în urmă unui morbă grea, in anul vietiei sale ale 26-lea, impacata cu creatorele seu, a adormit in Domnul la 9 Iuliu 1874 st. n. 2 ore d. a.

Remasările pamentesci ale reponsației să a asiediatu spre oihna eterna la 11 Iuliu 1874 la 4 ore d. a. in cripta familială din Hondola. Fia-i tineră și usioră și memoră binecuvantata!

+ Veduvă Iosefină Vaidă nascuta Jenei și fiului Emiliu Vaidă studente de a 7-a clasa gimnas. in numele loru și alu consanguenilor, cu anima plina de intristare aducă anuncia, cumca neuitatul, bunul consorte și respectivmente parinte dulce Michaela Vaidă de Seosmezö adjunctu de protocolistu in pensiune alu fostului guvernă reg. transilvanu, adi Marti, in 14 a lunei curente, după amediasi la 5 ore in urmă unui morbă grea și indelungativ, provoatul fiindu creștinescu cu s. sacramente ale moribundilor, înțiu să a mutat la cele eterne, in anul alu 60-lea alu vietiei, și alu 31-lea alu fericeite sele casatorie.

In adormitulu au perdută veduvă pre celu mai bunu consorte credinciosu și grijitoru. — Siliul pre celu mai bunu parinte iubitoru, — consanguenii și amicii unu consanguenii onestu, bunii, și amatorii, — națională română din care să a trasu, unu membru către densa pururea fidele, — ieră potrăi una filiu credinciosu, laboriosu, carele in tempu de 36 ani i-a servită cu fidilitate că oficialu.

Remasările terestre se voru petrece in cimitirul comune Joi, in 16 a lunei curint, după amediasi la 5 ore, după ri-

talu greco-cat. in Clusia dela enartirolo sau de sub nr. 4 din stradă muzeului.

Spre a-i prestă acăstă onore ultima prin această suntu invitatii cu tota onoreea toti concangenii, cunoscătorii, alti doritori de a participa.

Binecuvantata sa sia pulverea dormitorul in domnul! Sa-si dormă in pace somnul eternu!

Cloșin in 14 Iuliu 1874.

* * Istoria revoluției romane de la 1821, asteptata de mulți ani cu mare doru, scrisa de C. D. Aricescu, directoru alu archivelor statului, cunoscător din mai multe scrieri ale sele, publicate in prosa și in poezia. Acăstă s-a tiparit in Craiova, in editură tipografie române G. Chitiu și I. Theodoreanu 1874, in două volume, formatu mare că de leciconu. Vol. I. cuprinde insasi istoria, scrisa într-o limbă, pre care o pote înțelege ori-cine, iera nu numai literatii; autoriu e petrusu de amorea adeverului, că și de focul sacru alu libertății naționale in sensul sublime alu cuventului. Portretul lui Teodor Vladimirescu, erou și martiru alu patriei și națiunii, insotit de biografia lui, stă in fruntea istoriei, insotit de alte biografii, cum a generariului rusesc Alessandru Ipsilantis, capu alu revoluției grecescii, apoi a episcopului Ilarionu, capitaniu Iordache, Savă, Caravă, Farmache, Jianu, Cărgălu, Vol. II. cuprinde documentele la care se provoca autoriu in istoria sea. Ori-cine va luă in mâna acăstă istorie a primei regenerații naționale produse prin sabia, nu o va depune pâna la ultimă pagina. Pretiul 10 lei, (la red. Transilvaniei numai cu 8 l. n. și 3 fl. 60 xr. v. a.)

Ori-care va luă in mâna istoria scrisa de dlu Aricescu, va tine alătura și viața lui G. Lazaru, scrisa de dlu P. Poenariu.

Bursa de Viena.

Din 5/17 Iuliu 1874.

Metalice 5%	70 40
Imprumutul național 5% (argintu)	75 55
Imprumutul de statu din 1860 ...	109 75
Actiuni de banca	979 —
Actiuni de creditu	110 90
London	233 75
Obligații de desdaunare Unguresci	76 25
" " Temisiorene	75 50
" " Ardelenesci	73 25
" " Croato-slavone	79 —
Argintu	104 —
Galbinu	— —
Napoleonu d'auru (poli)	8 86 1/2

Celu mai nou și mai mare depositu de orologe in Sabia.

Ia

JOHANN BUSCHEK

orologieriu,

Ulița Cisnădiei Nr. 16 vis-a-vis de Hotelul „La Corón's Ungariei“.

Recomenda orologele sele de aur și argintu de I calitate, de Genf, alese personalmente și probate prin oficiu, cu garantia de 1-2 ani.

Orologie de argintu cu căte fl.

13, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 28, 30-40.

Orologie de aur cu căte fl. 28.

30, 32, 34, 36, 40, 45, 50, 60, 70-150,

De I calitate orologe cu pendulu,

o decore pentru ori-ce locuinția cu căte fl.

fl. 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 44, 46,

50, 60, 70-150.

Orologie de biroul francesu, de marina și destăptătorie (Wecker) etc.

Lantiuri de aur și argintu, pro-

bate prin oficiu și adeca: Lantiuri de

argintu cu căte fl. 3, 4, 5 pâna la 12,

de aur: Lantiuri de gătu cu căte fl.

32, 34, 36, 40, pâna la 80 și 150.

Reparaturele se facu după mo-

dulu celu mai nou solidu și cu garantia de unu anu.

Pretiul curintate mai detaiatu gratis

et franco.

(3-20)